

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1492/2004,**23. august 2004,**

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 999/2001 veiste, lammaste ja kitsede transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate likvideerimismeetmete, lammaste ja kitsede sperma ja embrüotega kauplemise ja nende importimise ning määratletud riskiteguriga materjaliga seoses

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega kehtestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad,⁽¹⁾ eriti selle artiklit 23,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 999/2001 kehtestatakse veiste, lammaste ja kitsede transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (TSEde) vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad.
- (2) Oma 14. septembri 2000. aasta arvamuses veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) seotud karjatamise kohta leiab juhtiv teaduskomitee (SSC), et karja tapmisega üldjoontes sama tulemuse võib saada sünnikohordi tapmisega. Euroopa Toiduohutusameti bioloogiliste ohtude komisjon võttis 21. aprillil 2004. aastal vastu arvamuse, milles leitakse, et SSC arvamuse muutmiseks pole piisavalt vastuväiteid. Määruse (EÜ) nr 999/2001 karjatamisega seotud sätted tuleks nende arvamustega kooskõlla viia.
- (3) Ühenduse õigusaktide kindluse huvides oleks vajalik selgemaks muuta BSE juhtumi kohordi definitsiooni ja kohordi loomade suhtes ettevõetavat tegevust, et vältida erinevaid tõlgendusi.
- (4) Lisaks on vajalik selgemaks muuta TSE likvideerimismeetmeid tiinete uttede ja mitme karjaga farmide osas. Praktiliste probleemide lahendamiseks tuleks muuta sätteid, mis puudutavad edasiseks nuumamiseks tallesid tootvaid farme, tundmatu genotüübiga uttede viimist nakatunud farma, ja perioode, mille jooksul kohaldatakse erandeid loomade hävitamise osas neis farmides või tõugude puhul, kus ARR alleeli sagedus on madal.
- (5) SSC 4. aprilli 2002. aasta arvamuses soovitatud lammaste skreipi likvideerimismeetmed lisati määrusele (EÜ) nr 999/2001 komisjoni määrusega (EÜ) nr 260/2003.⁽²⁾ Neid meetmeid viidi sisse järkhaaval, selleks et arvestada korraldusküsimustega. Käesolevate tõendite alusel on väga ebatõenäoline, et alla kahe kuu vanuste loomade rümbad oleksid märkimisväärselt nakkusohhtlikud, juhul kui rups ja pea on eemaldatud. Likvideerimismeetmetesse tuleb teha edasisi parandusi, et lahendada mõnedes liikmesriikides tekkinud probleeme noorloomadega.
- (6) Oleks kohane viia sisse piirangud farmidele, kus on tekkinud lammaste või kitsede skreipi kahtlus, et vältida nakatunud loomade võimalikku liikumist enne kahtlustele kinnituse saamist.
- (7) Nakatunud farmidelt piirangute eemaldamiseks ettenähtud testimisnõuded on osutunud suurte lambakarjade puhul üleliia koormavateks ja neid tuleks muuta. Samuti oleks kohane muuta selgemaks nimetatud testimise sihtgrupi definitsiooni.
- (8) Nõukogu määruses 92/65/EMÜ⁽³⁾ sätestatakse lammaste ja kitsede sperma ja embrüotega kauplemise ja nende importimise üldised eeskirjad. Käesolevas määruses tuleks sätestada nende liikide sperma ja embrüote turustamise TSE eeskirjad.
- (9) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 999/2001 praeguste sätetega määratletud riskiteguriga materjali osas, mis välistab nimmelüli ja rindkere ristijätked määratletud riskiteguriga materjali lootelust, tuleks sellest lootelust välja jätta ka nimetatud lülide ogajätked, kaelalülide oga- ja ristijätked ja mediaanne ristluu hari.
- (10) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 999/2001 vastavalt muuta.
- (11) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

⁽¹⁾ EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 876/2004 (ELT L 162, 30.4.2004, lk 52).

⁽²⁾ ELT L 37, 13.2.2003, lk 7.

⁽³⁾ EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/68/EÜ (ELT L 139, 30.4.2004, lk 320).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 2

Artikkel 1

Käesolev määrus jõustub kahekümnnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I, VII, VIII, IX ja XI lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Käesoleva määruse lisa punkte 3 ja 4 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2005.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. august 2004

Komisjoni nimel

komisjoni liige

David BYRNE

LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I, VII, VIII, IX ja XI lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisa punkt 2 asendatakse järgmiselt

“2. Käesolevas määruses kasutatakse ka järgnevaid mõisteid:

- a) *algupärane BSE juhtum* – veiste spongioosse entsefalopaatia juhtum, mille puhul ei ole enne elulooma importimist nakatumine selgelt tõendatud;
- b) *eraldatud rasvkude* – tapmise ja tükeldamise käigus eraldatud sise- ja välisrasv, eelkõige veiste südame, rasviku ja neerude värske rasv ja lõikamishoonest pärit rasv;
- c) *kohort* – tähendab rühma veiseid, mis hõlmab:
 - i) loomi, kes on sündinud nakatunud loomaga samas karjas, kas 12 kuud enne või 12 kuud pärast kõnealuse looma sündi ja
 - ii) loomi, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos nakatunud loomaga ja kes on saanud sama sööta mis nakatunud loom esimese eluaasta jooksul;
- d) *näitjuhtum* – tähendab esimest looma farmis või epidemioloogiliselt määratletud rühmas, kelle TSE nakkus leiab kinnitust.”

2) VII lisa asendatakse järgmiselt:

“VII LISA

TRANSMISSIIVSE SPONGIOOSSE ENTSEFALOPAATIA LIKVIDEERIMINE

1) Artikli 13 lõike 1 punktis b osutatud uurimise käigus tuleb identifitseerida:

a) veiste puhul:

- nakkuskinnitusega ettevõtte kõik ülejäänud mäletsejalised,
- nakkuskinnitusega emasloomal kõik järglased kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse kliiniliste tunnuste ilmnemist,
- nakkuskinnitusega looma kohordi kõik ülejäänud loomad,
- taudi võimalik päritolu,
- teised loomad nakkuskinnitusega farmis või teised põllumajandusettevõtted, kus on loomi, kes võivad olla TSE tekitajate poolt nakatatud või kes on puutunud kokku sama sööda või nakkusallikaga,
- võimaliku nakatunud sööda või muu materjali liikumine või muud levimisviisid, mis võivad olla TSE tekitajat kõnealusesse ettevõttesse või sellest välja viinud;

b) lammaste ja kitsede puhul:

- kõik mäletsejalised, välja arvatud lambad ja kitsed, põllumajandusettevõttes, kus haiguse esinemine on kinnitatud,
- võimaluse korral vanemad, ja emaste loomade puhul kõik embrüod, munarakud ja viimased järglased emaslooma puhul, kellel haiguse esinemine on kinnitatud,
- lisaks teises taandes nimetatud loomadele kõik muud lambad ja kitsed põllumajandusettevõttes, kus haiguse esinemine on kinnitatud,
- haiguse võimalik päritolu ja muud põllumajandusettevõtted, kus on loomi, embrüoid või munarakke, mis võivad olla TSE tekitajate poolt nakatatud või mis on puutunud kokku sama sööda või nakkusallikaga,
- võimaliku nakatunud sööda või muu materjali liikumine või muud levimisviisid, mis võivad olla BSE tekitajat kõnealusesse ettevõttesse või sellest välja viinud.

- 2) Artiklis 13 lõike 1 punktis c sätestatud meetmed sisaldavad vähemalt:
- a) BSE esinemise kinnitamise puhul veistel punkti 1 alapunkti a teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud veiste tapmist ja täielikku hävitamist; kuid liikmesriik võib siiski otsustada:
 - mitte tappa ja hävitada punkti 1 alapunkti a kolmandas taandes osutatud kohordi loomi, kui on olemas tõendus, et need loomad ei saanud nakatunud loomaga sama sööta,
 - punkti 1 alapunkti a kolmandas taandes osutatud kohordi loomade tapmist ja hävitamist edasi lükata kuni nende tootliku elu lõpuni, juhul kui tegemist on spermakogumiskeskustes peetavate pullidega ja on tagatud nende surmajärgne täielik hävitamine;
 - b) TSE esinemise kinnitamise puhul lammastel ja kitsedel, alates 1. oktoobrist 2003, vastavalt pädeva asutuse otsusele:
 - i) kas punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud loomade tapmist ja täielikku hävitamist, embrüote ja munarakkude hävitamist; või
 - ii) punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud loomade tapmist ja täielikku hävitamist, embrüote ja munarakkude hävitamist, välja arvatud:
 - ARR/ARR genotüübi tõujääd,
 - vähemalt ühe ARR alleeliga ja ilma VRQ alleelita aretusused, ja kui sellised uted on uurimise ajal tiined, sündivad talled, kui nende genotüüp vastab selle lõike nõuetele,
 - ainult tapaks mõeldud vähemalt ühe ARR alleeliga lambad,
 - kui pädev asutus nii otsustab, alla kahe kuu vanused ainult tapaks mõeldud lambad ja kitsed;
 - iii) kui nakatunud loom on sisse toodud teisest põllumajandusettevõttest, võib liikmesriik juhtumi arenguloost lähtuvalt otsustada kohaldada likvideerimismeetmeid ka päritoluettevõttes, lisaks ettevõttele, kus nakkusjuht on kinnitatud, või selle asemel. Kui maad kasutab ühiskarjatamiseks mitu karja, võivad liikmesriigid otsustada piirduda meetmete kohaldamisel ühe karjaga, võttes arvesse kõiki epidemioloogilisi tegureid; kui ühes põllumajandusasutuses peetakse rohkem kui üht karja, võivad liikmesriigid otsustada, et likvideerimismeetmeid kohaldatakse ainult sellele karjale, kus skreipi kinnitust leidis, juhul kui on olemas tõendus, et karju on hoitud üksteisest eraldatult ja nakkuse levimine karjade vahel kas otseselt või kaudsel teel on ebatõenäoline;
 - c) punkti 1 alapunkti b teises kuni viiendas taandes osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud loomade tapmist ja täielikku hävitamist, embrüote ja munarakkude hävitamist.
- 3) Kui liikmesriigi põllumajandusasutuse lambal või kitsel on tekkinud skreipikahtlus, siis rakendatakse kõigi teiste selle põllumajandusasutuse lammaste ja kitsede suhtes ametlikku liikumispiirangut, kuni selguvad uurimise tulemused. Kui on tõendusi, et põllumajandusasutus, kus loom viibis, kui skreipikahtlus tekkis, ei ole tõenäoliselt asutus, kus loom skreipiga kokku võis puutuda, võib pädev asutus otsustada, et muude põllumajandusasutuste või ainult nakkusega kokkupuute asutuse loomade suhtes rakendatakse ametlikku kontrolli, sõltuvalt olemasolevast epidemioloogilisest infost.
- 4) Põllumajandusettevõtte(s)tesse, kus on toimunud loomade hävitamine punkti 2 alapunkti b alapunktide i või ii kohaselt, võib tuua ainult järgmisi loomi:
- a) ARR/ARR-genotüübiga isased lambad;
 - b) Vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita emased lambad;

- c) kitsed, tingimusel et:
- i) põllumajandusettevõttes ei leidu lisaks alapunktides a ja b nimetatud lammastele muid lambaid;
 - ii) pärast karja hävitamist on põllumajandusettevõtte kõiki lautu põhjalikult puhastatud ja desinfitseeritud;
 - iii) põllumajandusettevõttes viiakse läbi tõhustatud TSE seire koos kõigi üle 18 kuu vanuste kitsede testimisega, kes:
 - kas tapetakse oma tootliku elu lõpus inimtoiduks, või
 - kes on surnud või tapetud põllumajandusasutuses, ja vastavad III lisa A peatüki II osa punkti 3 kriteeriumitele.
- 5) Põllumajandusettevõtte(s) tes, kus on toimunud loomade hävitamine punkti 2 alapunkti b alapunktide i või ii kohaselt, võib kasutada ainult järgmist lambaspermat ja -embrüosid:
- a) ARR/ARR-genotüübiga jäärade sperma;
 - b) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita embrüo.
- 6) Erandina punkti 4 alapunktis b sätestatud piirangust võivad liikmesriigid hiljemalt 1. jaanuarini 2006 kestva üleminekuperioodi jooksul juhtudel, kui on raske hankida teadaoleva genotüübiga asendusloomi, otsustada lubada tuua punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii mainitud põllumajandusettevõtetesse mittetiineid utetallesid, kelle genotüüp ei ole teada.
- 7) Pärast punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii osutatud meetmete kohaldamist põllumajandusettevõttes:
- a) ei kohaldata ARR/ARR-tüüpi lammaste põllumajandusettevõtetest väljaviimise suhtes mingeid piiranguid;
 - b) ainult ühe ARR-alleeliga lambaid võib põllumajandusettevõtetest välja viia ainult tapmiseks inimtoiduks või hävitamiseks,
 - vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita uttesid võib viia teistesse põllumajandusasutustesse, millel on piirang vastavalt punkti 2 alapunkti b alapunktiga ii kooskõlas olevate meetmete rakendamisele;
 - kui pädev asutus nii otsustab, võib vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita tallesid viia ainult ühte teise asutusse tapaeelseks nuumamiseks; sihtkoha asutuses ei tohi olla muid lambaid ja kitsi, kui tapaeelseks nuumamiseks mõeldud, ja asutus ei saada eluslambaid ja -kitsi teistesse asutustesse, muuks kui ainult koheseks tapmiseks;
 - c) kui liikmesriik nii otsustab, võib alla kahe kuu vanuseid lambaid ja kitsi põllumajandusasutusest välja viia otse tapale inimtoidu eesmärgil; nende loomade pea ja kõhuõõne organid hävitatakse siiski vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1774/2002 (*) artikli 4 lõike 2 punktide a, b või c sätetele;
 - d) ilma et see rikuks punkti c sätteid, võib punktides a ja b osutamata genotüübiga lambaid põllumajandusasutusest välja viia ainult hävitamise eesmärgil.
- 8) Punktides 4, 5 ja 7 loetletud piirangud kehtivad põllumajandusasutusele kolme aasta jooksul, alates:
- a) kuupäevast, mil kõik asutuse lambad on saavutanud ARR/ARR staatuse; või
 - b) kuupäevast, mil asutuses peeti mõnda lammast või kitse; või
 - c) punkti 4 alapunkti c korral, kuupäevast, mil algas tugevdatud TSE seire; või
 - d) kuupäevast, mil kõik asutuse tõujäraad on ARR/ARR-genotüübiga ja kõigil aretusuttedel on vähemalt üks ARR-alleel ja puudub VRQ-alleel ja tingimusel, et kolme-aastase perioodi jooksul on järgmised üle 18 kuu vanused loomad saanud negatiivse TSE-testi tulemuse:
 - iga-aastane valim lambaid, kes tapetakse nende tootliku elu lõpus inimtoiduks, vastavalt III lisa A peatüki II osa punktis 4 näidatud valimi suurusele, ja
 - kõik III lisa A peatüki II osa punktis 3 nimetatud lambad, kes on surnud või tapetud põllumajandusasutuses.

(*) EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.

- 9) Seal, kus ARR-alleeli sagedus tõu hulgas või asutuses on madal või kus seda peetakse vajalikuks sugulusaretuse vältimiseks, võib liikmesriik otsustada:
- a) lükata edasi punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii viidatud loomade hävitamise kuni viieks aretusaastaks;
 - b) lubada sisse tuua muid lambaid kui on viidatud punktis 4 põllumajandusasutusesse, mis on nimetatud punkti 2 alapunkti b alapunktides i ja ii, tingimusel, et lammastel puudub VRQ-alleel.
- 10) Liikmesriigid, kes kohaldavad punktides 6 ja 9 nimetatud erandeid, edastavad komisjonile tingimuste ülevaate ja kriteeriumid, mille põhjal erand tehti.”
- 3) VIII lisa peatükki A muudetakse järgmiselt:
- a) Peatüki pealkiri asendatakse järgnevalt:
“Tingimused ühendusesiseseks elusloomade, sperma ja embrüotega kauplemiseks”
 - b) I osasse lisatakse järgnev punkt d:
“d) alates 1. jaanuarist 2005 kehtivad lammaste ja kitsede sperma ja embrüote puhul järgmised tingimused:
 - i) spermat ja embrüoid võetakse loomadelt, keda on sünnist saadik või viimase kolme eluaasta jooksul pidevalt peetud põllumajandusasutuses või -asutustes, mis vastavad alapunkti a alapunkti i nõuetele või alapunkti a alapunkti ii kohaselt kolm aastat; või
 - ii) lammaste sperma kogutakse ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga isasloomadelt, nagu on määratletud komisjoni otsuse 2002/1003/EÜ (*) I lisas; või
 - iii) lammaste embrüo peab olema ARR/ARR prioonvalgu genotüübiga, nagu on määratletud komisjoni otsuse 2002/1003/EÜ I lisas.

(*) EÜT L 349, 24.12.2002, lk 105.”

- 4) IX lisa muudetakse järgnevalt.

Lisatakse järgnev peatükk H:

“PEATÜKK H

Lammaste ja kitsede sperma ja embrüote import

Alates 1. jaanuarist 2005 peavad ühendusse imporditavad lammaste ja kitsede sperma ja embrüod vastama VIII lisa A peatüki I osa alapunkti d nõuetele.”

- 5) XI lisa A osa punkti 1 alapunkti a alapunkt i asendatakse järgnevalt:

“i) üle 12 kuu vanuste veiste kolju, välja arvatud alalõualuu, kaasa arvatud aju ja silmad, lüüsammas, välja arvatud sabalülid, kaela, rinna- ja nimmelülide risti- ja ogajätked, ristluu mediaanne hari ja tiivad, aga kaasa arvatud dorsaalsed juure ganglionid ja seljaaju ning igas vanuses veiste mandlid, soolestik kaksteistsõrmiksoolest kuni pärasooleni ja mesenteerium;”.